

Stanislav Stolárik

KRÍŽOVÁ CESTA
PÚTNÍKOV NÁDEJE

Stanislav Stolárik

**KRÍŽOVÁ CESTA
PÚTNIKOV NÁDEJE**

2025

Vydal:

RKC, Biskupstvo Rožňava

Námestie baníkov 20

048 01 Rožňava

Fotografia: Martin Veselovský

PREDSLOV

**Homília pri sv. omši, počas ktorej bol otvorený
Jubilejný rok v Rožňavskej diecéze
(v Katedrále Nanebovzatia Panny Márie v Rožňave
29. 12. 2024)**

ŽIVME V SEBE NÁDEJ KONKRÉTNymi KROKMI

Teším sa, že sme sa mohli zísť pri otvorení Jubilejného roka, ktorý vyhlásil Svätý Otec František. Dnes prežívame tradičnú i vzácnu historickú chvíľu. Tradičnú, keď upriamujeme pozornosť na Svätú rodinu – Ježiša, Máriu a Jozefa, a tým na tvár rodiny, ktorú podľa Božieho plánu tvoria: muž, žena, dieťa alebo deti; hoci aj bezdetné manželstvo muža a ženy má v Božom pláne svoje miesto a svoj význam. Historickou chvíľou je otvorenie Jubilejného roka 2025 dnes vo všetkých diecézách na celom svete. Dovolím si preto dodať, že ako veriaci katolíci sa dnes cítime ako obrovská rodina 1,4 miliardy členov, z ktorých je aktuálne prenasledovaných 365 miliónov kresťanov a 13 kresťanov denne zomiera mučeníckou smrťou. Nech nás však neohúri počet katolíkov 1,4 miliardy, pretože práve v dnešný deň Svätej rodiny si ešte viac môžeme uvedomiť, či v našich rodinách, rodinách pokrstených a pobirmovaných členov, sa vydáva svedectvo aspoň približujúce sa životu Svätej rodiny.

Skúsme to porovnať napríklad so svedectvom známeho talianskeho speváka Al Bana, ktorý na svojich rodičov a zvlášť na svoju mamu si vo svojej autobiografii spomína takto: „Pre môjho otca a moju mamu každý deň začínal v mene Božom. V našej rodine podobne ako v iných rodinách nášho prostredia náboženský rozmer života

penikal všetky skutočnosti života, teda nielen v kostole. To nebol nejaký zvláštny nápor na nás, alebo nejaké zvláštne úsilie. Jednoducho to bolo tak, tak sa žilo. Aj mimo Božieho chrámu. Práve to náboženské, ten náboženský náhľad na celý život sme dostávali spolu s materinským mliekom. A viac než slová ešte viac na nás vplýval príklad našich rodičov. Od nich som sa naučil, v čom je zmysel života. A dodnes mám v očiach svoju mamu, ktorá sa naďalej stará o kostol, upratuje ho, trávi v ňom veľa času a rozpráva sa so svätými. Chodievala často aj na cintorín a rozpráva s tými, ktorí tu už nie sú, ktorí nás predišli do neba.“ Je to nádherné svedectvo o rodičoch a o dare viery, ktorú dostal. Nepoznám bližšie životný štýl speváka, ale keď bolo stretnutie Svätého Otca Františka s deťmi, tento spevák tam spieval svoje známe šlágre. Ale toto, čo som priblížil, je predovšetkým svedectvo o príklade viery jeho rodičov. Z domu dostal dobrý základ pre život viery. Ak sme taký základ viery dostali aj my, buďme nesmierne vďační Pánu Bohu za to, že sme mali takých rodičov. Ak niektorí nedostali taký základ života viery, prosím vás, neurobte tú istú chybu vo svojej rodine, žeby ste neodovzdali život viery svojim deťom.

Jubilejný rok, ktorý dnes začíname v diecéze a na celom svete, ponúka obnovu, povzbudenie, aj posilnenie pre každého aj v tomto smere. Na výveskách alebo na našej webovej stránke sa už môžete oboznámiť aj so zamýšľanými akciami, na ktoré ste pozvaní a budete aj srdečne vítaní, aby sme sa všetci spoločne i navzájom neustále povzbudzovali ako členovia našej diecéznej rodiny. Tu v Rožnave bude ešte silná ponuka Mestských misií v tomto roku a to od 24. mája do 1. júna (2025). Vrele odporúčam pripravovať sa na tieto požehnané chvíle Mestských misií v máji už odteraz aj cez podujatia Jubilejného roku.

Nechajme sa povzbudiť a tiež viesť slovami svätého Pavla z Listu Kolosanom, ktoré sme si mohli dnes vypočuť. Prečo práve týmito slovami? Dnešné Božie slovo z pera svätého Pavla apoštola adresované Kolosanom ponúka veľa vzácných odporúčaní, ktoré napomôžu dobrému vzťahu medzi manželmi a vôbec v rodine. Dovolím si vysloviť presvedčenie, že sa tak stane len vtedy, ak sa naplnia slová, ktoré sú v úvode dnešného čítania z Listu Kolosanom, keď svätý Pavol odporúča: „Oblečte si hlboké milosrdenstvo, láskavosť, pokoru, miernosť a trpezlivosť. Znášajte sa navzájom a odpúšťajte si, ak by mal niekto niečo proti druhému. Ako Pán odpustil vám, tak aj vy!“ (Kol 3, 12-13). V závere roka, ktorý v našej diecéze slávime ako Rok ovocia Ducha Svätého, znova cítime, že tieto dary Ducha Svätého poznačia pozitívne každú jednu rodinu, každého jedného človeka: milosrdenstvo, láskavosť, pokora, miernosť, trpezlivosť, odpúšťanie. Vy, ktorí žijete v rodinách, ba všetci, ktorí sme vyšli z rodín, vieme veľmi dobre, že ak sa tieto Pavlove slová nebudú realizovať v rodinách, ale aj duchovných spoločenstvách, teda sa to týka aj nás zasvätených a vysvätených, vzťahy budú škripať a hrozí nielen otupenie vzťahov, ale aj ich koniec. Tieto Pavlove slová veľmi dobre približujú obsah aj Jubilejného roka, ktorý začíname a v ktorom má byť vždy na prvom mieste odpustenie a zmierenie.

Veľmi konkrétne vyjadril tieto myšlienky spišský diecézny biskup Mons. František Trstenský v pastierskom liste, ktorý sa čítal pred otvorením Jubilejného roka v jeho diecéze 22. decembra (2024). Citujem z tohto listu: „V židovskom národe sa každý 50. rok slávil ako jubilejný rok, keď sa reálne prepustili otroci na slobodu, skutočne sa odpustili dlžoby a vyplatili sa podlžnosti. Aj v našej diecéze máme v našich rodinných, susedských a občianskych vzťahoch nevyrovnané a neodpustené podlžnosti.

Máme otrokov, ktorí zostali uväznení v našom vnútri. Ak sa brat s bratom, alebo sused so susedom nerozpráva 20 rokov kvôli veciam z detstva, dedičskému konaniu, či iným krivdám, nemôže sa to ‚vyriešiť‘ dvoma Otčenášmi po spovedi, či milodarom na kostol. Neraz počujem slová: ‚Ja sa na môjho brata, či suseda nehnevám, odpustil som mu, ale sa s ním nerozprávam a nikdy sa s ním nestretnem.‘ Toto nie je pravé odpustenie, ktoré robí ľudské srdce skutočne slobodným. Ježiš Kristus nám to jasne pripomína: ‚Keď teda prinášaš dar na oltár a tam si spomenieš, že tvoj brat má niečo proti tebe, nechaj svoj dar tam pred oltárom a choď sa najprv zmieriť so svojím bratom; až potom príď a obetuj svoj dar‘ (Mt 5, 23-24). Ako váš biskup vás prosím, zmierte sa súrodenci, manželia, spoluobčania. Vyplat’te podlžnosti, vráťte, čo možno ešte vaši rodičia alebo starí rodičia nespravodlivo vzali, odpust’te staré krivdy, objímte sa a podajte si ruky na zmierenie. Odpustenie nezmení minulosť, nemôže zmeniť to, čo sa už stalo, ale môže zmeniť budúcnosť a umožniť žiť bez nevraživosti, urazenosti a pomsty. Prepust’te na slobodu otroka neodpustenia a zranenia, ktorý je stále uväznený vo vašom srdci. Urobíte to iba vtedy, keď skutočne vyplatíte podlžnosti, vrátite cudzie veci a zo srdca odpustíte. Vtedy zažijete Božie milosrdenstvo a skutočnú úľavu a radosť.“

Drahí bratia a sestry, to je veľká pravda: bez odpustenia, zmierenia a vyriešenia iných zranení sa nič nezmení. Zapojme sa do procesu zmeny k lepšiemu, a zapojme aj svoju fantáziu, ako napríklad mama v príbehu, ktorý vám teraz priblížim. 30-ročný Talian hovorí: ‚Moja sestra a ja bývame v tej istej mestskej štvrti. A predsa sa vidíme len zriedkavo. Mama sa ma vo svojich listoch pýta: Kedy si naposledy videl svoju sestru? A tak som jej musel odpovedať: pred tromi mesiacmi. A keď som jej tak od-

povedal, mama začala konať. Čoskoro som dostal čudný list. Mama mi totiž poslala jeho prvú a tretiu stranu. No list bol adresovaný mne i sestre. Vedel som, že sestra má chýbajúcu druhú a štvrtú stranu. Odvtedy každý mesiac dostáva každý z nás polovicu listu a my so sestrou sa za každým tešíme, že máme príležitosť spoločne stráviť večer.“ Také niečo dokáže iba mama.

Bratia a sestry, ak chceme byť naozaj pútnikmi nádeje podľa hesla Jubilejného roka, musíme začať tento rok práve tak, ako bolo spomenuté. Inak môžeme i naďalej zostať len akýmisi „sólo tulákmi“, ktorí Boží cieľ vo svojom živote nemajú. A keďže v našej diecéze ešte zvlášť kladieme dôraz na stálu jednotu s Ježišom Kristom, dnešný príhovor zakončím veľmi hlbokými slovami, znova od svätého Pavla apoštola z Listu Kolosanom: „Kristovo slovo nech vo vás bohato prebýva. Vo všetkej múdrosti sa navzájom poučajte a napomínajte a pod vplyvom milosti spievajte Bohu vo svojich srdciach žalmy, hymny a duchovné piesne. A všetko, čokoľvek hovoríte alebo konáte, všetko robte v mene Pána Ježiša a skrze neho vzdávajte vďaky Bohu Otcovi“ (Kol 3, 16-17). Božie slovo nech nás vedie a sprevádza. Navzájom v Božej múdrosti sa poučajme a napomínajme. A spievajme žalmy, hymny a duchovné piesne. Aj v Božom chráme, aj doma. Duchovné piesne! A všetko, čokoľvek hovoríme, robíme, robme v mene Pána Ježiša. To je naozaj veľmi silné a múdre vyjadrenie skrze slová svätého Pavla apoštola.

V živote sme možno mali veľa rôznych príležitostí, mnohé sme mohli využiť a to nás posunulo dopredu. Ale iste boli i také, ktoré sme nevyužili a pritom mohli byť veľmi dôležité a vážne. Napríklad aj odovzdanie viery deťom v rodine. Pred nami je príležitosť Jubilejného roka, v ktorom môžeme veľmi veľa napraviť a veľmi veľa

získať, ak uveríme aj týmto pre chvíľou citovaným slovom z pera svätého Pavla apoštola. A ak sa nimi budeme riadiť, budú nás v Jubilejnom roku nielen sprevádzať, ale nás bude aj viditeľne sprevádzať Božie požehnanie a bude v nás rásť i radosť zo života viery v Ježiša Krista. A tiež prosíme celý rok za všetkých stratených z cesty viery, aby sme ich všetkých napokon našli, tak ako Mária s Jozefom našli Ježiša v Božom chráme. Živme v sebe túto nádej, lebo Jubilejný rok je rokom nádeje, je rokom šance a mnohých príležitostí a veľkého prísľubu Božieho požehnanie pre všetkých. Pre všetkých nás, ktorí sa tejto ponuke otvoríme. Živme v sebe túto nádej. Amen.

Ako rozjímať, modliť sa zastavenia krížovej cesty?

Po prvé: krížovú cestu sa možno pomodliť a prerozjímať komplet naraz podľa predložených textov. Tak vstúpime s Pánom Ježišom do Getsemanskej záhrady a naša vytrvalosť ho poteší, keď hodinku strávime spolu s ním (porov. Mk 14, 37), čo sa apoštolovi Petrovi vtedy nepodarilo.

Po druhé: na každý deň, zvlášť v pôstnom čase, si môžeme vziať rozjímanie jedného zastavenia.

Po tretie: niektoré rozjímania sú rozdelené na časti, a tak každý si môže zvoliť medzi prvým alebo druhým odsekom a zakončiť spoločné rozjímanie treťou časťou.

Po štvrté: nech je krížová cesta povzbudením pre každého pútnika nádeje. Ježiš obetoval pre naše vykúpenie všetko – svoj život, utrpenie i smrť. Ale neostal pri tom. Vstal z mŕtvych a poslal nám na pomoc Ducha Svätého.

V Rožňave, 6. marca 2025

✠ Mons. Stanislav Stolárik
rožňavský biskup

ÚVOD

„Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba... a nasleduje ma“ (porov. Lk 9, 23). Takéto pozvanie dostávame na začiatku pobožnosti krížovej cesty, ale to isté pozvanie vstupuje aj do nášho života. Kríž, utrpenie, neprávosti, zloba... Koho láka taká ponuka, keď svet sa od starozákonných čias nezmenil a stále hlása „oko za oko...“ (porov. Mt 5, 38), „kto z koho“. Pobožnosť krížovej cesty nám chce počas rozjímaní jednotlivých zastavení ukázať, ako vážne sme vzali Ježišovo pozvanie o jeho nasledovaní. Zároveň nám tieto rozjímania znova pripomenú, kde môžeme brať silu nasledovať trpiaceho a ukrižovaného Krista. No môže sa stať, že ak nebudeme pútnikmi nádeje, tak z cesty nasledovania Krista sa stiahneme, alebo priam zutekáme. Mať nádej znamená vidieť zmysel aj vo vlastných utrpeniach a životných skúškach, ktoré spojené s Ježišovým utrpením zvolávajú Božie požehnanie na nás, na našich drahých, na naše rodiny, okolie, na naše farnosti, mestá, na našu krajinu i na celý svet. A tak ako opravdiví pútnici nádeje putujeme spolu s Ježišom na jeho i našej krížovej ceste života.

Pútnici v Ríme majú šľachetný úmysel prejsť aspoň jednou zo štyroch Svätých brán. Tou najsvätejšou bránou v našom živote je Ježiš Kristus a naše smerovanie k nemu je našou odpoveďou na pozvanie: „Poďte ku mne všetci, ktorí sa namáhate a ste preťažení, a ja vás posilním“ (Mt 11, 28). Prejsť bránou, ktorou je Ježiš Kristus nám dáva istotu, že za bránou nie je prázdno, ničota alebo zloba, ale je tam On sám, Večná láska, Zmŕtvychvstalý Ježiš, ktorý sám prešiel krížovú cestu, ale za ňou nám už ukazuje svoje oslávené rany, a tak nás víta a objíma. Ak sme azda prekvapení, že sa na osláveného Krista dívame pred začatím krížovej cesty – prijmime to

ako ten dar, ktorý dostali apoštoli Peter, Jakub a Ján na hore Tábor, keď uvideli premeneného Pána v plnej sláve, a tak pokračovali v nasledovaní Krista aj s krížom, bez ktorého ho praví učenici nemôžu nasledovať.

Naši krstní a birmovní patróni, orodujte za nás a za všetkých pútnikov nádeje.

1. zastavenie – Pán Ježiš je odsúdený na smrť

Odsúdenie a pozvanie

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.

Lebo si svojím krížom vykúpil svet.

Pán Ježiš je odsúdený na trest smrti ukrižovaním a my sme v Jubilejnom roku pozvaní spoločne putovať ku Kristovi, a tak sa stať pútnikmi nádeje pre tento svet. Štyri brány rímskych bazilík a jubilejné chrámy v diecézach symbolizujú otvorenú náruč Krista, ktorý nás chce všetkých prijať a objasť. Nás všetkých, na čele so Svätým Otcom Františkom, s naším biskupom i kňazom, každého zasväteného, každý manželský pár i slobodných, deti, mládež, seniorov, slovom všetkých. Ale vždy v jednote so Svätým Otcom a miestnym biskupom. Kráčať oddelene nie je v tejto jednote a prináša so sebou riziko nekráčať správnym smerom k spoločnému cieľu. Pútnici nádeje kráčajú spolu, lebo nádej rastie a sa posilňuje v spoločenstve.

Blahoslavená Zdenka Šelingová, ktorá sa obetovala za záchranu kňazov, oroduj za všetkých pútnikov nádeje.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.

Aj nad dušami v očistci.

2. zastavenie – Pán Ježiš berie kríž na svoje plecía

Nádej nezahanbuje (Rim 5, 5)

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.

Lebo si svojím krížom vykúpil svet.

Vykročiť za Kristom vo svojom živote znamená v plnej dôvere „zložiť svoju starosť na Pána“ (porov. Ž 55, 23). V prežívanom Jubilejnom roku je to pozvanie usporiadať nezrovnalosti i nedokonalosti svojho života a to aj podľa Mojžišovho zákona, ako o tom čítame v knihe Levitikus (porov. 25, 8-13). Podľa tohto zákona sa mal zasvätiť každý päťdesiaty rok Pánovi. Počas tohto roka sa pôda, ktorej jediným vlastníkom je Boh, mala vrátiť pôvodnému majiteľovi. Otroci mali späť získať slobodu, aby sa vrátili k svojmu rodu; bola to aj príležitosť obnoviť svoj vzťah s Bohom, zmieriť sa s povadenými ľuďmi, odpustiť dlhy, aby „milostivý rok“ (porov. Iz 61, 1-2; Lk 4, 18-19) bol Božím požehnaním pre všetkých.

Aj v našom rodinnom a či spoločenskom živote vidíme veľa nahromadených krívd, ktoré akoby sa nestrácali, ale naopak ešte narastali. Jedinou šancou ako začať proces ozdravenia a upokojenia situácie, je obnoviť svoj úprimný vzťah k Bohu a urobiť niekedy aj náročné kroky k odpusteniu a zmiereniu. Dôverujme Bohu a on požehná každý takýto šľachetný úmysel.

Svätý Andrej Svorad a Beňadik, pustovníci umŕtvovania, modlitby a obety, orodujte za všetkých pútnikov nádeje.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.

Aj nad dušami v očistci.

3. zastavenie – Pán Ježiš prvý raz padá pod krížom

Kríž – bolesť a nádej

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.

Lebo si svojim krížom vykúpil svet.

1. Ježiš svojim nasledovníkom adresoval svoje pozvanie takto: „Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba, vezme každý deň svoj kríž a nasleduje ma“ (Lk 9, 23). Keď sa dívame na logo Jubilejného roka, vidíme štyri postavy prichádzajúce zo štyroch končín sveta, objímajú sa na znak solidarity a bratstva, ale prvá postava vpredu sa drží kríža. Kríž, znak viery, je na logu dominantný. Nie statický, ale dynamický. Je v tvare plachty, je zakončený znakom nádeje – kotvou aj v rozbúrených vlnách života; tiež sú zvýraznené na logu. Kotva ponúka istotu aj v najväčšej núdzi, ale znázornené postavy vyjadrujú aj našu jednotu kráčania držiac sa Kristovho kríža.

2. Čo môže byť náš prvý pád na našej púti nádeje? Pochybnosť v silu Kristovho kríža, že je našou nádejou vo všetkom? Alebo prvýkrát padneme, že sa cítime už tak dokonale sebestační a nezávislí, že už pri svojom putovaní nepotrebujeme, alebo nechceme mať nikoho pri sebe? Dokonca ani Cirkev pre nejaké ľudské domýšľavosti?

3. Povstať z prvého pádu sa nám podarí vtedy, keď naším prvým krokom bude úprimná a nie vypočítavá túžba vytvárať akože spoločensvá nádeje.

Svätý Bystrík, biskup a mučeník, pomôž nám na rozbúrených vlnách nejednoty obnoviť a posilniť silu spoločensva a oroduj za nás, i za všetkých pútnikov nádeje.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.

Aj nad dušami v očistci.

4. zastavenie – Pán Ježiš sa stretáva so svojou matkou

Matka nádeje

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.

Lebo si svojim krížom vykúpil svet.

1. K pútnikom na Ježišovej krížovej ceste sa pridáva aj jeho mama Panna Mária. Prežíva svoju materinskú bolesť, ale tiež vie, že táto krížová cesta a ukrižovanie nie je len o Pilátovom rozhodnutí a treste. Teraz vrcholí vykúpenie ľudstva. Je tam veľa ľudí s rôznymi, aj nepeknými reakciami, ako vždy a všade, ale okrem Ježiša iba Mária rozumie, čo sa tu vlastne deje. Na Máriinom príbehu jasne vidíme, ako je dôležité vnímať nielen to, čo sa deje navonok, ale hlavne to, čo bežný zrak nepostrehne. A to je to, ako koná Boh.

2. Mária kráča cestou pravdivého rozlišovania, najmä od chvíle zvestovania. Pre ľudské oko bola cesta Márie s Jozefom do Betlehema, potom do Egypta, potom ich návrat do Nazareta, ako i ďalšie udalosti života Svätej rodiny považované za bežné, veď predsa podobné udalosti sa diali aj v mnohých iných rodinách. Mária však všetko prežívala v hlbokéj viere, že to všetko, čo sa deje, je dielom Boha. S láskou prijímala všetky náročnosti, ktoré boli s jednotlivými udalosťami spojené. Jej silná viera, že Boh koná v jej živote, sa premieňa na silnú nádej, lebo dielo vykúpenia sa završuje.

3. Často sa utiekajme k Panne Márii, aby nám na našich krížových cestách života pomáhala vnímať nielen naše bolesti, ale aj vidieť ako blízko nám je Boh a dáva zmysel aj nášmu utrpeniu.

Matka nádeje, spolu so svojím ženíchom sv. Jozefom, praví pútnici nádeje, orodujte za všetkých pútnikov nádeje.

*Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.*

5. zastavenie – Šimon Cyrenejský pomáha Pánu Ježišovi niesť kríž

Pomoc fyzická a duchovná

*Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.
Lebo si svojím krížom vykúpil svet.*

1. Šimon Cyrenejský, hoc donútený, pomáha Ježišovi niesť kríž. Viac o ňom nepočujeme, ale budme si istí, že Šimon neostal bez odmeny. Tak ako obrovské množstvo ľudí, ktorí pomáhajú nezištne a v tichosti, nezostanú bez Božej odmeny. Často si ich svet ani nevšimne. Nie to ešte, aby ich aj odmenil. Boh odmení každý „podaný pohár vody“ (porov. Mt 10, 42). Neviditeľná je aj Božia milosť, ktorú môžeme v Jubilejnom roku získavať spôsobom, ktorý určila Cirkev. Uvedené kroky sú viditeľné a splniteľné pre každého, to znamená mobilných i chorých. Každý môže získavať Božiu milosť Jubilejného roka cez možnosť získavania úplných odpustkov.

2. Ako ich môžeme získať? Po prvé: pozvaní sme k účasti na jubilejnej svätej omši alebo inej pobožnosti v jubilejnom chráme. Po druhé: treba zbožne vykonať skutok milosrdenstva alebo pokánia. Tretie: chorí, ktorí nemôžu prísť do chrámu, môžu obetovať svoje utrpenie alebo životné ťažkosti. Štvrté: pomodliť sa Otče náš, Verím v Boha a Zdravas Mária. Pri vstupe do jubilejného chrámu sa zbožne prežehnať na pripomenutie krstu a znak

pokánia, prečítať si zo Svätého písma a pomodliť sa jubilejnú modlitbu pri jubilejnom kríži. Zotrvat' v krátkej adorácii aspoň 15 minút. Ako vždy je dôležitá svätá spoveď, sväté prijímanie a odpútanosť od každého hriechu.

3. Takto môžeme pomáhať sebe, aby bol Ježiš v nás neustále živý, alebo odpustky môžeme obetovať za duše v očistci. Boh sa v Jubilejnom roku znova približuje k človekovi, aby človek pocítil jeho lásku. Otvárajme sa naplno všetkému, čo nám ponúka Jubilejný rok a v rámci svojich možností tieto ponuky aj využívajme k vlastnému duchovnému dobru, alebo v rámci pomoci dušiam v očistci.

Svätí Košickí mučeníci, Marek, Štefan a Melichar, verní Svätému Otcovi a Cirkvi, orodujte za všetkých pútnikov nádeje.

*Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.*

6. zastavenie – Veronika podáva Pánu Ježišovi šatku

Ježiš odmenil Veroniku

*Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.
Lebo si svojím krížom vykúpil svet.*

Známy je príbeh s otláčenou Ježišovou tvárou na Veronikinej šatke. Možno samozrejмый, normálny a malý Veronikin skutok lásky, a aká veľká odmena. Aká prirodzená, nepatrná je voda, ktorou sme boli pokrstení, a aký nesmierny veľký dar Božieho života, ktorý touto sviatosťou dostávame. Nepatrné sú aj požiadavky alebo podmienky, keď v Jubilejnom roku môžeme získavať mimoriadne Božie dary, odpustky. Odpustky neodpúšťajú naše hriechy, na to je potrebná svätá spoveď. Ale odpúšťajú tresty za hriechy, ktoré sme spáchali. Obrazne

povedané: Ježišova tvár, ktorá je od krstu vtlačená do našej duše, každým hriechom je v nej stále menej viditeľná. Každá svätá spoveď je akoby prácou reštaurátora, ktorý pôvodnému obrazu vracia sviežosť farieb. A odpustky, akoby napomáhali ešte viac zvýrazniť pôvodné odtiene tohto obrazu. Naším úsilím má byť práve ochota mať neustále v duši ten najkrajší obraz Krista.

Avšak prijatá milosť v duši nie je nehybná. Ona každého človeka povzbudzuje, aby žil intenzívnejšie a do hĺbky svoju vieru. A to aj vtedy, keď treba prekonávať prekážky a prinášať obety.

Blahoslavený Ján Havlík, ktorý si tak veľmi túžil prinášať obeť svätej omše, no napokon si prinášal obeť denných utrpení, oroduj za nás a za všetkých pútnikov nádeje.

*Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.*

7. zastavenie – Pán Ježiš druhý raz padá pod krížom

Jubilejný kríž

*Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.
Lebo si svojím krížom vykúpil svet.*

Vo vstupnej časti rožňavskej katedrály sa hneď zahľadáme na jubilejný kríž, ktorého vertikálne rameno chce všetkým prichádzajúcim pútnikom nádeje pripomenúť Ježišove slová: „A ja, až budem vyzdvihnutý od zeme, všetkých pritiahnem k sebe“ (Jn 12, 32). V tej chvíli môžeme pocítiť Ježišovo prijatie a objatie. Na kríži nás ďalej upúta logo jubilea a znova pripomenie hĺbku obsahu milostivého roka. Uvidíme ešte jedno logo – diecézne, s Rožňavskou Pannou Máriou, sv. Jánom Nepomuckým,

patrónom diecézy a sv. Neitom, ktorého ostatky sú v našej katedrále. Pohľad na to, čo je nám v diecéze už tak blízke, vyvolá v nás ešte väčšiu dôveru a nádej, že tento rok nie je niečím, čo sa odohráva kdesi vo svete alebo len v Ríme. Ale Jubilejný rok je nám blízky, lebo ho môžeme prežívať tu, kde žijeme. Sme vďační Svätému Otcovi Františkovi, že rozhodol, aby sa Jubilejný rok otváral aj v každej katedrále na svete. Teda aj v Rožňave, ako sa stalo 29. decembra 2024 na sviatok Svätej rodiny. Prežívame, ako sa nám veľmi priblížil Jubilejný rok. Na dosah ruky máme všetky milosti spojené s jeho prežívaním.

Čo by sme označili za druhý pád na našom putovaní, pre ktorý nevyužívame dostatočne všetky ponuky milostivého času? Ak je to menšia informovanosť, dá sa to prekonať, pretože základné informácie a modlitba Jubilejného roka sú hneď pri jubilejnom kríži. Ak je na príčine iný dôvod, nebojme sa ho pomenovať a vykonať nápravu.

Rožňavská Panna Mária, svätý Ján Nepomucký, svätý Neit, svätý Ján Pavol II., verní ochrancovia Rožňavskej diecézy, orodujte za všetkých pútnikov nádeje.

*Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.*

8. zastavenie – Pán Ježiš napomína plačúce ženy

Plač nad hluchotou a slepotou

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.

Lebo si svojím krížom vykúpil svet.

1. „Neplačte nado mnou, ale plačte samy nad sebou a nad svojimi deťmi“ (Lk, 23, 28). Ježiš nezakázal ženám plakať, ale usmernil ich plač. Nechcel, aby išlo len o nejaké rozčítanie, ale pomenoval príčinu toho, čo je treba napraviť. Čo spôsobilo tento stav. Teda táto veta bude znieť: nechcel, aby išlo len o nejaké rozčítanie, ale pomenoval príčinu toho, čo spôsobilo tento stav a čo je treba napraviť. Iste, bolesť a rozčítanie majú svoje miesto v živote človeka, ale nemajú byť jediným nástrojom poznávania pravdy. V bolesti a rozčítaní človek málokedy správne zhodnotí to, čo sa deje. Zachovaná správna miera rozčítania zas pomôže citlivému ľudskému konaniu. Vieme, že tak rozčítaný bol aj Ježiš pri smrti Lazára. Najskôr akoby si Ježiš dával načas a neponáhlal sa za zomierajúcim priateľom, ale vidiac bolesť Lazárových sestier, ani Ježiš neudržal plač pri jeho úmrtí (porov. Jn 11, 35).

2. Ježiša vidíme plakať nad Jeruzalemom (porov. Lk 19, 41). Ježiš plače bolesťou, lebo Jeruzalem zostáva hluchý a slepý voči tomu, ako sa naplňujú proroctvá príchodom Krista. To je ten plač, ktorý odporúča Ježiš ženám, vidiac slepotu a hluchotu ich detí, ale aj ich samých. Ak sledujeme Ježišov život ďalej, aj na krížovej ceste vidíme, že Ježiš neostal pri napomenutí, ani nezutekal z nastúpenej cesty, ale pokračoval do Jeruzalema, aj keď vedel, čo ho tam čaká a ako tí, ktorí budú najskôr prevolávať „Hosana“, krátko nato sa úplne zmenia a budú kričať: „Ukrižuj ho!“ (porov. Jn 19, 6). To chcel vlastne povedať Ježiš aj plačúcim ženám i všetkým nám. Nesta-

čí len vyplakávať, šomrať, nadávať, obviňovať iných, zutekať v kritickej chvíli. Pútnik nádeje, vedomý si rizika i nejakej formy nebezpečenstva, pokračuje ďalej. Do „Jeruzalema“ problému a pomáha ho riešiť.

3. Opravdivý pútnik nádeje vidiac problém začne modlitbou a k úmyslu modlitby pozve aj iných. Ak ešte nemá okolo seba modlitbové spoločenstvo, pri tejto príležitosti ono môže vzniknúť. Nasleduje spoločné hľadanie riešenia vecí a výsledkom „nie je príval prázdnych rečí“, ale aktívna pomoc v danej situácii. Ak nedôjde k ničomu konkrétnemu, tak Ježiš znova odkazuje: „Tak potom neplačte“. Veci sa samé nevyriešia. Boh ich chce riešiť cez nás. Cez vás, cez opravdivých pútnikov nádeje.

Svätá Alžbeta Uhorská a svätá Faustína Kowalská, prostredníctvom ktorých Ježiš tlmočil svoje milosrdenstvo cez skutky a posolstvo, orodujte za všetkých pútnikov nádeje.

Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.

Aj nad dušami v očistci.

9. zastavenie – Pán Ježiš tretí raz padá pod krížom

Spoločné dielo rastie

Klaniam sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.

Lebo si svojím krížom vykúpil svet.

1. Ktorý pád je najťažší, alebo z ktorého pádu je najťažšie vstať? Asi to môže byť pre každého individuálne. Ale ktovie, či sa veľakrát nezanedbáva dôležitosť vstať z vlastného sebauspokojenia. A to, ako v oblasti duchovnej, tak pracovnej, medziľudskej, vzťahovej a tak podobne. Nejde tu o burcovanie k nejakému lámaniu rekordov,

ale o ochotu a úsilie posunúť seba trochu ďalej, možno trochu k väčšej zodpovednosti a výkonu v snahe o spoločné dobro, alebo doterajšie dobré veci robiť ešte lepšie. Klasickým príkladom sebauspokojenia môže byť mladík z evanjelia, ktorý prichádza za Ježišom a na prvý pohľad sa zdá, že sa chce posunúť viac dopredu (porov. Mt 19 kap.) a je potešený, že Ježiš spomenul tie veci, ktoré on už doteraz zachovával. Ale keď Ježiš zdvihol latku náročnosti, mladík odišiel zarmútený, až sa pýtame: Prišiel za Ježišom, len aby sa pochválil, alebo mal naozaj aj úprimný úmysel posunúť sa ďalej? Jeho odchod dáva odpoveď. Viac o ňom nepočujeme. V kontraste si spomenieme napríklad na apoštola Petra, ktorý trikrát zaprel Krista, a aj ho prosil, aby od neho odišiel, lebo je hriešny človek (porov. Lk 5, 8). No napriek všetkému zlyhaniu sa dal plne k dispozícii, a čo všetko cez neho dokázal Boh! Ak by sa Peter neposúval v otvorenosti pred Ježišom a nerástol by v dôvere v Ježišovu pomoc, iste by sme ho dnes nespomínali.

2. Lenže aj tak môže nastať pád človeka, keď povie: „Ale ja nechcem, aby sa o mne hovorilo ako o veriacom človekovi, ja o to nestojím.“ A to vyznieva ako prejav skromnosti: teda ja o to nestojím, ja si to neprajem, ja si na tom nepotrpím; ja som skromný. Na prvé počutie aj áno, ale nezabudnime, že každý z nás sme dostali aj nejaké talenty, ale rozhodne nie preto, aby sme ich zakopali, ale rozmnožili (porov. Mt 25 kap.). Preto Ježiš podobenstvo o talentoch zakončí zúčtovaním zverených darov slovami: „Bol si verný nad málom, ustanovím ťa nad mnohým, vojdí do radosti svojho pána“ (Mt 25, 23). V synodálnom kráčaní pútnikov nádeje to znamená vstať zo svojej ulity sebauspokojnosti a viac si všímať, kde môžem napríklad aktívne pomôcť vo farnosti, ako zlepšiť atmosféru v rodinných vzťahoch, ako konečne v práci hľadať a dvíhať

spoločné dobro, ako reagovať na potreby, na ktoré napríklad upozorňuje Svätý Otec František (migranti, mier...). Je ťažké vstať zo zvykov, možno už dlho vystielaného ležoviska seba-spokojnosti? Je to náročné pre každého z nás, ale potrebné pre spoločné dobro.

3. Pamätajme, že spoločným úsilím Božie dielo rastie. No každým rozdeľovaním sa každé dielo Božie oslabuje a ničí. Ešte raz, no každým rozdeľovaním a nezaujmom, ale aj obhajovaním svojho postoja nepravdami, sa každé dielo Božie oslabuje a ničí. Ani pre Ježiša nebolo jednoduché vstať aj z tretieho pádu, ale vstal. Berme si z neho príklad, ale ešte viac prosme o jeho pomoc nabráť potrebnú ochotu a silu, a vstať a pokračovať spoločne ako pútnici nádeje na cestách, ktoré majú zmysel a aj v iných oživujú nádej a budujú Božie dielo a nie mu škodia.

Blahoslavený Titus Zeman, ktorý si veľa riskoval, aby si pomáhal mladíkom ku kňazstvu, oroduj za nás a za všetkých pútnikov nádeje.

*Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.*

10. zastavenie – Pána Ježiša vyzliekajú zo šiat

Obnovme krásu duše

*Klaníme sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.
Lebo si svojím krížom vykúpil svet.*

1. Hneď na začiatku prosme úprimne Pána: „Zošli svojho Ducha a obnov krásu našej duše.“ Keď sme predniesli prosbu, začnime v spolupráci s Božou milosťou robiť to, čo sa teraz očakáva od nás. Poďme si spytovať svedomie. Tak začína príprava cesty pre Ducha Svätého, aby potom cez svätú spoveď a skutok pokánia mohol obnoviť krásu

našej duše. Zároveň si pripomeňme, že sa k nám skláňa „láskavý a milosrdný Boh, trpezlivý a veľký v zľutovaní“ (Jon 4, 2). „Lebo Pán je dobrý; jeho milosrdenstvo trvá naveky a jeho vernosť z pokolenia na pokolenie“ (Ž 100, 5). V Novom zákone nám Boží Syn Ježiš niekoľkokrát predstavil milujúceho Otca napríklad v príbehu o dobrom pastierovi (porov. Jn 10, 1-18), alebo o milosrdnom otcovi (porov. Lk 15, 11-32), ktorý bol taký voči obidvom synom, hoci jeho lásku rozpoznal len ten, ktorý uznal, ako veľmi ho urazil a spôsobil mu bolesť. Hlavným úmyslom Jubilejného roka má byť naše stretnutie s milosrdným Otcom skrze naše stretnutie s Kristom. Veď takto uvidí Otca a stretne sa s ním (porov. Jn 14, 9). Toto stretnutie predpokladá očistenú dušu od hriechov. Rôzne klamstvá, tak ako kedysi v raji (porov. Gn 3, 1-5), chcú človeku naklamať, že previniť sa proti tomu, čo ustanovil Boh, nie je hriechom. Všetkým takto zmýšľajúcim dáva Ježiš veľmi jasnú odpoveď. „Ak hovoríme, že nemáme hriech, klameme sami seba a nie je v nás pravda“ (porov. 1 Jn 1, 8).

2. Prežívame zaujímavý fenomén času. Na internete dokážu ľudia zverejniť až intímnosti svojho života, ale Bohu nechcú odhaliť pravdu o sebe. A pritom Boh je milosrdný a svet býva často neľútostný a zlomyseľný. Nebojme sa milosrdného Boha. Radšej sa chráňme všetkého neprajného, čo na nás hádže svet, čo nám podsúva svet, ktorý chce otráviť už deti. Nebojme sa ukázať pred Bohom nahotu svojej slabosti. Rozhodne, že deťom treba venovať náležitú starostlivosť o zdravie, avšak v ich nevinnej „nahote“ sa nemenej rovnako treba „obávať toho, ktorý môže i dušu i telo zahubiť v pekle“ (porov. Mt 10, 28). Preto sa zodpovedne starajme, aby všetky deti mohli od najútlejšieho veku prichádzať k Ježišovi, lebo „deťom patrí nebeské kráľovstvo“ (porov. Mk 10, 14).

3. Ešte ktoré otázky života by sme mohli i mali zahrnúť do spytovania svedomia? Niektoré sú spomenuté, i nevyjadrené aj pri iných zastaveniach krížovej cesty. Jubilejný rok je šancou obnoviť seba, prostredie, v ktorom žijeme, Cirkev i spoločnosť. A byť dôsledným ochrancom života od okamihu počatia až po prirodzenú smrť.

Blahoslavená Sára Salkaháziová, ochrankyňa ohrozovaných a prenasledovaných, oroduj za nás a za všetkých pútnikov nádeje.

*Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.*

11. zastavenie – Pána Ježiša pribíjajú na kríž

Dôležitá jednota s Kristom

*Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.
Lebo si svojím krížom vykúpil svet.*

Tohoročným úmyslom (2025) v našej diecéze je, aby nám záležalo na jednote s Ježišom. A táto jednota sa nedá dosiahnuť bez zjednotenia sa s jeho krížom. Ježiša pribíjajú na kríž a je to veľmi drastické. Naše zjednotenie s Ježišom a jeho krížom nemusí byť také, hoci mnohí mučeníci Cirkvi podstúpili aj túto hrôzu. Stačí znova obnoviť a posilniť zjednocovacie prostriedky. Zčať treba dôsledným a pravidelným praktizovaním sviatosného života. Ak sa sviatosťami neustále živíme, pokračujeme v nastavenom programe. Obnovme a posilnime denné čítanie Božieho slova, len tak odhalíme jeho silu a moc. Obnovme spoločnú rodinnú účasť na svätých omšiach, domáce spoločné modlitby a pobožnosti, čítanie náboženskej literatúry... A hlavne hľadajme spôsoby, ako byť aktívni vo farskom spoločenstve, aj keď už spolupracujete s nie-

ktorým spoločenstvom. Lebo farnosť je spoločenstvom spoločenstiev, a každý takto prispieva svojou charizmou k spoločnému dobru. Aj doteraz nezačlenení do farského spoločenstva nech hľadajú spôsob, ako tak urobiť. A nie je dôvod, prečo tak neurobiť. Jubilejný rok chce prebudiť unavených alebo ešte nezapojených do spoločného kráčania, ktoré čerpá silu z Kristovho kríža ako jeden ľud, ktorý sa objíma okolo ramien a drží sa kríža. Znova pohliadnime na logo Jubilejného roka a presvedčíme sa, že je to tak. Jednota Božieho spoločenstva ukazuje totiž najlepšie mieru nášho zjednotenia s Kristom. Kde je rozdelenie na prívržencov Pavla, Apolla, (porov. 1 Kor 3, 4-7) a ktovie ešte na koho, tam treba kvôli zjednoteniu urobiť čo najskôr miesto pre Krista.

Svätý Štefan, kráľ, svätý Imrich i svätý Ladislav, ktorí ste vykonali tak veľa dobra nielen pre pozemské, ale aj pre Božie kráľovstvo, orodujte za nás a za všetkých pútnikov nádeje.

*Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.*

12. zastavenie – Pán Ježiš na kríži zomiera

Koniec alebo začiatok?

*Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.
Lebo si svojím krížom vykúpil svet.*

1. Ježiš ešte stihne povedať: „Je dokonané“ (Jn 19, 30) a je koniec. Koniec alebo začiatok? Konečne sa ho zbavili, alebo len teraz ukáže svoju moc? Teraz „vyzdvihnutý, všetkých pritiahne k sebe“ (porov. Ján 12, 32)? Teraz, keď už nemohol pohnúť ani rukou, ani nohou a keď zidený zástup sa mu stále vysmieval a ponižoval ho? Čo je vlastne

dokonané? Dielo vykúpenia. Vykúpenie nenastalo, keď konal zázraky, keď vyučoval, keď komunikoval s ľuďmi a keď ho nasledovali chváliace zástupy. Dielo vykúpenia bolo dokonané Ježišovou obetou na kríži. Každý pútnik nádeje má svoje utrpenie, svoj kríž, ktorý môže spojiť s Kristovou obetou, a tak vyprosiť hojné Božie požehnanie pre seba i iných, a zvlášť pre Cirkev, či už putujúcu alebo trpiacu v očistci. Je ohromné vedieť, že obetované utrpenie sa nestratí. Zároveň stále platí známa skúsenosť: kto robí pre Cirkev, robí veľa. Kto sa modlí za Cirkev, robí viac. Ale kto trpí pre vernosť Cirkvi, robí najviac.

2. Požehnanie Cirkvi sa nerodí v pohodlí debatných krúžkov, ale z modlitby, utrpenia a obiet, čo sa napokon prejaví v skutkoch. Každý nech sám pomenuje svoje najväčšie utrpenie. Nemusí to byť fyzická choroba, ktorá bráni konať slobodne a užitočne. Môže to byť aj nejaký predsudok voči konkrétnej osobe alebo viacerým ľuďom. Ak s Božou pomocou viac zabojuješ a podarí sa ti vyjsť z tohto obrovského umŕtvenia, potom znova získaš pravú slobodu Božieho dieťaťa a budeš sa spolu s inými usilovať nie o osobné vyniknutie, ale o spoločné dobro. Len vtedy, keď to, čo nás umŕtvuje, sami „pribijeme“ na Kristov kríž, len vtedy sa obnoví alebo zrodí opravdivá nádej všetkých pútnikov. Na svojej púti predsa nemôžeme vládčiť kamene neusporiadaných vzťahov.

3. Zmierenie a odpustenie je začiatok nových nádejí. „Otče, odpusť im“ (Lk 23, 34). Aj nám, ako aj my odpúšťame“ (porov. Mt 6, 12).

Blahoslavená Anka Kolesárová a blahoslavený Carlo Acutis, obľúbené príklady pre mladých, orodujte za nás a za všetkých pútnikov nádeje.

*Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.*

13. zastavenie – Pána Ježiša snímajú z kríža a kladú do lona jeho matky

Kríž a Mária

Klaniam sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.

Lebo si svojím krížom vykúpil svet.

1. Kresťanská tradícia zvykla znázorňovať kríž aj s Ježišovým telom. Samotný kríž bol totiž chápaný ako nástroj umučenia, na ktorom zomrelo veľa ľudí. Súvislosť s vierou má až Ježišovo telo (korpus) na kríži, aby sa zdôraznilo, že Ježiš nezomrel na kríži ako zločinec, aj keď si to mnohí mysleli. Ježiš zomrel hroznou smrťou na kríži z lásky k nám. Každý človek, ktorý sa rodí na tento svet, rodí sa, aby žil. Ježiš vediac, že deň jeho ukrižovania sa priblížil, povedal jasne: „Ved’ práve pre túto hodinu som prišiel“ (Jn 12, 27). Inak povedané: Ježiš sa preto narodil, aby zomrel. Iste, každý kto sa raz narodil, napokon zomrie, to je prirodzený zákon, a to nezávisle od toho, čo vykoná na tomto svete, alebo akého je pôvodu. Ježiš však prišiel na svet s jasným zámerom: obetovať svoj život za vykúpenie ľudí spod otroctva hriechu a smrti, aby sme všetci mali život a v hojnejšej miere (porov. Jn 10, 10).

2. Teraz vkladajú Ježišovo telo do Máriinho náručia. Čo môže prežívať jeho mama Mária v tejto chvíli? Azda vy, mamy, ktoré ste mali v náručí svoje dieťa, ktoré zomrelo, sa viete najlepšie vcítiť do Máriinej situácie. Je rada, že jej syn už netrpí? Je rada, že si môže privinúť jeho mŕtve telo? Ved’ najmä cez vojnu nie je matkám dopriate ani to. Skúsme si znova spomenúť na to, ako sa Mária veľmi usilovala všetko, čo súviselo s Ježišom, uchovávať vo svojom srdci a premýšľala o každom jeho slove (porov. Lk 2, 19). Tak dala príklad aj nám všetkým, aby aj nám

veľmi záležalo na tom, čo súvisí s Ježišovým životom a s jeho slovami. Ale nie preto, aby sme to vedeli len citovať, ale aby nás každé Ježišovo slovo povzbudzovalo k praktickému životu viery. Tak rozumela Mária Ježišovmu postojú aj vo chvíli jeho smrti a kresťanská tradícia pochopila, že na Veľkú, teda Bielu sobotu bola Mária jedinou osobou, ktorá nepochybovala o Ježišom zmŕtvychvstaní. Tak sa zaužívala prax každú sobotu si zvlášť uctievať Pannu Máriu, ktorá plne dôverovala Božiemu plánu aj po Synovej smrti. Už vtedy bola oporou pre všetkých zneistených, a je oporou aj dnes.

3. Keď evanjeliá nehovoria o tom, žeby sa Ježiš zjavil Panne Márii po zmŕtvychvstaní, jedni hovoria, že sa svojej mame celkom iste zjavil a netreba o tom písať. Iní tvrdia, že Mária to už nepotrebovala, keďže ona nikdy o tom nepochybovala. To je ďalšie povzbudenie, prečo sa neustále utiekať k Panne Márii, Matke dôvery a nádeje i k našej patrónke Sedembolestnej.

Blahoslavený Pavol Peter Gojdič, blahoslavený Vasil Hopko, blahoslavená Miriam Terézia Demjanovičová, živí svedkovia viery, orodujte za nás i za všetkých pútnikov nádeje.

*Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.*

14. zastavenie – Pána Ježiša pochovávajú

Hrob a nádej

Klaniame sa ti, Kriste, a dobrorečíme ti.

Lebo si svojím krížom vykúpil svet.

1. Už pochovávajú Ježiša, ale nie nádej. Prijat' túto pravdu sa dá len v tej viere a dôvere, akú mala Panna Mária, ktorá nepochybovala, že Ježiš vstane z mŕtvych. Človek, ktorý je silne pripútaný iba k tomuto svetu je presvedčený, že všetko skončí v jame hrobu alebo v krematóriu, urne alebo rozsypom popola zomrelého. Ťažko je pochopiť, že všetky schopnosti človeka i jeho inteligencia skončia tak biedne. Alebo sa takto zmýšľajúci človek obáva toho, že za svoj život bude súdený a toho sa obáva? Možno aj hovorí o tom, že skončí v „nejakom nebi“, ale je presvedčený, že preto, aby sa tak stalo, netreba počas svojho života aj niečo mimoriadne urobiť. Ktovie, či dôvodom takého myslenia nie je oslabená viera a vedomosť o posmrtnom živote a spôsobe života na zemi, aj u nás kresťanov. Či my kresťania sme neprestali veriť, že po tomto živote príde súd a potom večné pokračovanie nášho života podľa Božieho rozhodnutia? Ale naozaj len podľa Božieho rozhodnutia, keď celý život neprejavujeme záujem dostať sa do neba, obrazne povedané je to tak, ako keď sa chceme dostať do niektorého miesta alebo mesta, napríklad do Košíc, ale nikdy sa tým smerom nevyberieme? To naozaj budú na vine Košičania, že sme sa do ich mesta nedostali?

2. S Ježišom nie je pochovaná naša nádej. Ježiš nám aj z uzavretého hrobu odkazuje: „Ja som vzkriesenie a život. Kto verí vo mňa, bude žiť, aj keď umrie“ (Jn 11, 25). Je to vždy o tom, komu vlastne uveríme. Klamárom, alebo tým, čo nám hovoria pravdu, keďže slová klamárov bý-

vajú sladké, milé a sľubujú aj nemožné, mnohí im naletia a to aj opakovane. Ba týchto falošných prorokov budú ešte chváliť (porov. Lk 6, 25). Spravodliví pre Pána to mali, majú a budú mať vždy ťažšie. Radšej však ich počúvajme aj v otázke nášho života, smrti a večného života. V Skutkoch apoštolov, čítame: „A mám nádej v Bohu, že bude vzkriesenie spravodlivých i nespravodlivých, čo aj oni sami očakávajú“ (Sk 24, 15). Jubilejným rokom nás sprevádzajú slová svätého Pavla: „Nádej nezahanbuje“ (Rim 5, 5), čo môžeme vysvetliť takto: Kto uverí Kristovi, ten sa nesklame ani teraz, ani vo večnosti.

3. Preto je tak potrebné neustále posilňovať našu jednotu s Kristom, aby sme v plnom presvedčení mohli so svätým Pavlom opakovať: „Viem, komu som uveril“ (2 Tim 1, 12). V jednote s Kristom, ako opravdiví pútnici nádeje prejdeme bezpečne pozemskými skúškami života tak, aby sme dosiahli svoj večný cieľ – nebo.

Svätí Cyril a Metod, svätý Gorazd, duchovní otcovia nášho národa, orodujte za nás i za všetkých pútnikov nádeje.

*Ukrižovaný Ježišu, zmiluj sa nad nami.
Aj nad dušami v očistci.*

ZÁVER

Rozjímania Krížovej cesty pútnikov nádeje nám chceli pomôcť čo najlepšie porozumieť prechod (prejdenie) svätou bránou, ktorou je Kristus (porov. Jn 10, 9). Lebo tu nejde len o fyzický úkon, tu je dôležité prejsť to, čím prešiel Ježiš, akú nesmiernu obeť priniesol z lásky k nám, aby nás vykúpil.

Potrebná bola jeho osobná obeť, ale už počas krížovej cesty sa profiloval obraz jednotlivých skupín spoločnosti, ktoré rôzne vnímali celé dianie. Táto rôznosť tu bude do konca sveta. Vždy sa ukážu odvážni nasledovníci, ktorí nejakým spôsobom Ježišovi pomôžu. Budú tichí pozorovatelia diania, ktorí sa nepohnú z miesta. Stále budú aj ignoranti, rúhači a posmievači, ale iste aj takí, ktorí by aj z krížovej cesty radi získali niečo pre vlastný prospech. Ešte azda jednej skupiny sa treba vyvarovať – to je takzvaná „elitná“ skupina veriacich, ktorá je síce silno mienkotvorná, ale aktívne sa nezapojí do akcií prospešných pre farnosť (diecézu, Cirkev) a netuži spolu s obetavými farníkmi vytvárať živé spoločenstvo. Tak začal pád anjelov, nejedného človeka, ktorý si myslel, že stojí pevne a nemôže padnúť (porov. 1 Kor 10, 12). Tak začali aj takmer všetky bolesti a utrpenia Cirkvi partikulárnej aj univerzálnej.

Pútnici nádeje vidia v krížovej ceste predovšetkým potrebu osobného spojenia sa s trpiacim Kristom, ale aj so všetkými, ktorí sa k nemu hlásia. Na tento úmysel sa úpenlivo modlil aj Pán Ježiš: „aby všetci boli jedno“ (porov. Jn 17, 11n.) Nech Ježišova modlitba za jednotu i jeho obeť na kríži prebudí v nás najskôr nádej, že môžeme spoločne kráčať vedľa seba tam, kde sme, s tými, čo sú vedľa nás, čím sa posilní naša nádej, že ako pútnici nádeje spoločne dôjdeme bezpečnejšie do večnej blaženosti.

Znova sa zhl'ad'me na logo Jubilejného roka a vo vzájomnom objatí, držiac sa pevne Ježišovho kríža spoločne kráčajme, ako radostní pútnici nádeje cestou vyznačenou Ježišom, ktorý nás na pozemskej púti, aj k bráne večnosti volá: „Pod'ťe ku mne všetci“ (Mt 11, 28).

Prešli sme krížovú cestu s Pannou Máriou, ktorá na tejto ceste nechýbala. Jozef na tejto ceste už nemohol byť. Ale spolu s Máriou verne sprevádzali Ježiša na ceste z Nazareta do Betlehema, Jeruzalema, Egypta... a potom na ceste späť.

Preto sa ako bezpeční sprievodcovia a ochrancovia ponúkajú aj nám – pútnikom nádeje – na našej životnej ceste.

Naši obľúbení svätci a sväté, a sväté chóry anjelov, orodujte za nás i za všetkých pútnikov nádeje.

Modlitba jubilejného roka

Otče na nebesiach, vo svojom Synovi Ježišovi Kristovi, našom bratovi, si nám daroval vieru a skrze Ducha Svätého si do našich srdc vliaval lásku.

Daj, nech viera a láska prebudia v nás blaženú nádej na príchod tvojho kráľovstva.

Nech nás tvoja milosť premení na starostlivých pestovateľov semien evanjelia, ktoré zúrodnia ľudstvo a vesmír v dôvernóm očakávaní nového neba a novej zeme, keď sa po porážke zlých mocností navždy zjaví tvoja sláva.

Nech milosť tohto jubilea oživí v nás pútnikoch nádeje túžbu po nebeských dobrách a vyleje na celý svet radosť a pokoj nášho Vykupiteľa.

Tebe, svätý Bože, nech je vo večnosti chvála a sláva na veky vekov. Amen.

Na úmysel Svätého Otca

Otče náš... Zdravas Mária... Sláva Otcu...

Pane Ježišu Kriste, vypočuj Svätého Otca M., svojho námestníka, aby dosiahol všetko, o čo prosí v tvojom mene od nebeského Otca. Lebo ty žiješ a kraluješ na veky vekov. Amen.

Modlitba za diecézu a za otca biskupa

Trojediný Bože, tvoj ľud zverený do pastierskej starostlivosti nášho diecézneho biskupa Stanislava, pokorne ťa prosí, posilňuj ho, aby nás skrze evanjelium a Eucharistiu zhromažďoval v Duchu Svätom ako partikulárnu Cirkev za požehnanej spolupráce duchovenstva, aby sme všetci vytvárali jednu, svätú, katolícku a apoštolskú Kristovu Cirkev.

Bože, na orodovanie nášho patróna sv. Jána Nepomuckého ťa prosíme, udeľ nám milosť, aby sme skrze tvoje nesmierne milosrdenstvo dosiahli dary, o ktoré ťa vrúčne prosíme.

Dobrotivý Otče, ako Preblahoslavená Panna Mária bedlila nad pozemským životom tvojho Syna, tak sme i my v našej diecéze pociťovali jej mocnú ochranu. Na jej príhovor i naďalej daj nám tešiť sa stálemu zdraviu tela a duše, ochraňuj nás v ťažkostiach tohto života a prived' nás do večnej radosti. O to ťa prosíme skrze Krista, nášho Pána. Amen.